

Summary

The results of the excavations that were conducted inside the Upper Town High School on Katarinin trg in Zagreb during February and April 2005 bear witness to the continuity of the habitation of the southern part of the Upper Town in Zagreb since about the 2nd century BC.

The investigations defined the immovable finds – the medieval rampart, the refuse pit of the 13th/14th centuries, a dwelling structure with a latrine of the 15th century. As well as moveable finds belonging to the medieval period, fragments that belong to the 2nd and 1st centuries BC were also found.

Redni broj: 82

Lokalitet: Zagreb – kapela sv. Dizme

Naselje: –

Grad/općina: Zagreb

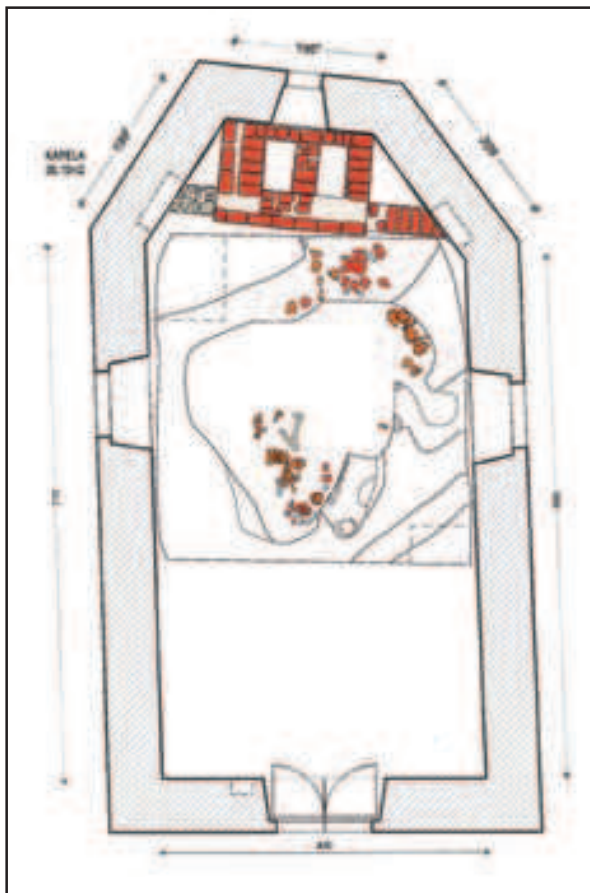
Pravni status: Z-1525 (povijesna urbana cjelina)

Razdoblje: SV, NV

Vrsta radova: zaštitno iskopavanje

Muzej grada Zagreba proveo je tijekom svibnja 2005. zaštitna arheološka istraživanja unutar kapele sv. Dizme na Novoj vesi, na inicijativu Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode iz Zagreba (stručni voditelj: Boris Mašić). Sredstva je osigurao Zbor prebendara Prvostolne crkve zagrebačke.

Riječ je o baroknoj kapeli na uglu Nove vesi i Zvonarničke ulice, koju je 1706. godine podigao kanonik Ivan Zebec. Recentno popločenje crkve uklonio je izvođač radova, a potom je započelo otvaranje uskih sondi uz temelje kapele. Tim je sondama utvrđeno da je kapela, zbog recentnih i novovjekovnih nasipnih slojeva, duboko temeljena na razini zdravice. Potom je, u ulaznom dijelu svetišta, uklonjen recentni sloj do hodne razine 17. stoljeća, a u apsidalnom dijelu istraživanja su prekinuta definiranjem ciglenog postamenta za oltar. Time je za istraživanja preostao središnji dio kapele (cca 10 četvornih metara). Iskopom do razine zdravice uklonjeni su nasipni slojevi, a prilikom poliranja zdravice definiran je ukop u kojem je pronađen keramički i stakleni materijal, okvirno datiran u 14. stoljeće. Riječ je o ukopu ovalnog oblika, promjera 2,20 m, u čijim je rubovima pronađena urušena zdravica. Tijekom pražnjenja ispune utvrđeno je da se pod intaktnom zdravicom u rubu jame nalazi sloj s nalazima. Razlog tomu je moguće djelovanje vode koja je oplahivala rubove ukopa. Prema navedenom, moguće je zaključiti kako je u 14. stoljeću na tome mjestu bila akumulacija vode, smještena neposredno uz sjeverni kaptolski bedem. Kako su pronađeni nalazi koncentrirani u dvije grupe, kontekst nalaza sugerira da su obje jednokratno ubačene u jamu ispunjenu vodom. To potvrđuje i stupanj očuvanosti keramičkih i staklenih nalaza. Nedvojbeno je najatraktivniji nalaz flašasta keramička posuda, urešena oslikavanjem crvenom bojom. Na bombastom tijelu posude naslikani su riba i zmaj (?) urešeni linijskim oslikavanjem geometrijskih oblika.

Kapela sv. Dizme, tlocrtna dispozicija (izradila: S. Latinović)

Kapela sv. Dizme, oslikana keramička posuda (foto: M. Gregl)

Literatura

Dobronić 1988 Lelja Dobronić, Zagrebačka biskupska tvrđa, Zagreb, 1988.

Dobronić 1991 Lelja Dobronić, Biskupski i kaptolski Zagreb, Zagreb, 1991.

Fugger Germadnik 1999 Rolanda Fugger Germadnik (ur.), Zbornik mednarodnega simpozija, Celjski grofje, Pokrajinski muzej Celje, Celje, 1999.

Premerl 2004 Nada Premerl, Potok u srcu Zagreba (katalog izložbe), Zagreb, 2004.

Boris Mašić

Summary

During May 2006 Zagreb City Museum conducted rescue archaeological investigations inside the chapel of St Dismas in Nova Ves, Zagreb. Below the paving stones of the church, narrow probes into the foundations of the chapel were dug. These test digs showed that the chapel, in spite of modern and recent layers of fill, actually has its foundations in solid ground. In the entrance to the chancel, the recent layer was moved away down to the walking level of the 17th century, and in the apse the research was concluded when the brick built pedestal for an altar was found. In the central part of the chapel (about 10 square meters) a grave was defined, in which ceramic and glass material approximately dated to the 14th century was found.

Redni broj: 83

Lokalitet: Zagreb – Matoševa 7

Naselje: –

Grad/općina: Zagreb

Pravni status: Z-1525 (povijesna urbana cjelina)

Razdoblje: NV

Vrsta radova: zaštitno iskopavanje

Krajem srpnja i početkom kolovoza 2005. Muzej grada Zagreba proveo je zaštitno arheološko istraživanje prilikom konzervatorsko-građevinskog zahvata na objektu u

Na sjevernom dijelu (P2) prvi dio iskopa jame sa zapunom iz 17 st.; na južnom dijelu popločenje od opeke (foto: J. Burmaz)

Matoševoj 7, na Gornjem gradu u Zagrebu, predviđenom za budući dječji vrtić (stručni voditelj: Boris Mašić, vanjski suradnik: Josip Burmaz). Istraživanja je inicirao Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode u Zagrebu, a novčana sredstva osigurao je Grad Zagreb.

Istražene su dvije sonde. Sonda 1 bila je smještena unutar gabarita temelja istočnog dijela zgrade u Matoševoj 7. Duži dio sonde je, prateći pregradne zidove kuće, podijeljen na tri manja dijela označena kao prostori P1, P2 i P3. Površina Sonde 1 iznosila je 50 m² uključujući i temelje vanjskih zidova objekta. Sonda 2 istražena je u površini od 15 m², kako bi se dobio presjek dijela terena zapadno od objekta u Matoševoj 7. Poradi toga je iskopana sonda bila longitudinalnog oblika dužine 12 m i širine 1,25 m.

Samo iskopavanje provedeno je tako da je gornji sloj šute i građevinskoga recentnog materijala uklonjen strojno, nakon čega je započeo ručni iskop. Tijekom istraživanja također je rabljen stroj prilikom odstranjivanja debelog sloja novovjekog nasipa. Slojevi su iskapani stratigrafskim slijedom te dokumentirani opisno, fotografijom te u obliku fotokice (referencirana fotografija uz pomoć geodetskog mjernog instrumenta – totalne stanice).

Pozicija sonde (izradio: J. Burmaz)